

PERSONAL PRONOUN

117. We may say—

117. យើងនិយាយថា

Hari is absent, because Hari is ill.

Hari អវត្តមានដោយសារតែ Hari ឈឺ។

But it is better to avoid the repetition of the noun *Hari*, and say—

ប៉ុន្តែយកល្អគួរជៀសវាងការប្រើនាមប្រិយដែលគឺនាម Hari ហើយនិយាយថាអញ្ចេះវិញ៖

Hari is absent, because he is ill.

Hari អវត្តមានដោយសារតែគាត់ឈឺ។

A word that is thus used *instead of noun* is called a **Pronoun** [*Pronoun means for-a-noun.*]

ពាក្យមួយដែលគេប្រើដូច្នោះដើម្បីជំនួសនាមមួយគេហៅឈ្មោះថា Pronoun [Pronoun មានន័យថា សំរាប់ជំនួសនាម។]

Def.—A **Pronoun** is a word used instead of a Noun.

និយមន័យ Pronoun គឺជាពាក្យប្រើជំនួស Noun។

118. Read the following sentences:--

118. ចូរអានឃ្លាខាងក្រោម៖

I am young.

We are young.

You are young.

They are young.

He (she, it) is young.

I, we, you, he, (she, it), they are called **Personal Pronouns** because they stand for the three *persons*.

I, we, you, he, (she, it) they ហៅថា Personal Pronoun ពីព្រោះពាក្យទាំងនេះវាជំនួសឲ្យបុគ្គលបី។

(i) the person speaking.

អ្នកនិយាយ

(ii) the person spoken to, and

អ្នកដែលយើងនិយាយទៅរក/និយាយជាមួយ និង

(iii) the person spoken of.

អ្នកដែលយើងនិយាយអំពី។

The Pronouns *I* and *we*, which denote the person or persons *speaking*, are said to be Personal Pronouns of the First Person.

Pronoun *I* និង *We* ដែលសំគាល់អ្នកនិយាយត្រូវគេនិយាយថាជា Personal Pronoun បុគ្គលទី១។

The Pronoun *you*, which denotes the person or persons spoken to, is said to be a Personal Pronoun of the Second Person.

សព្វនាម *you* ដែលសំគាល់អ្នកដែលគេនិយាយទៅរកត្រូវគេនិយាយថាជា Personal Pronoun បុគ្គលទី២។

You is used both in the singular and plural.

You ប្រើសំរាប់ឯកវចនៈផងនិងពហុវចនផង។

The pronouns *he (she)* and *they*, which denote the person or persons *spoken of*, are said to be Personal Pronouns of the **Third Person**. *It*, although it denotes the thing spoken of, is also called a *personal* Pronoun of the Third Person. (The Personal Pronouns of the Third Person are, strictly speaking, Demonstrative Pronouns.)

សព្វនាម he (she) និង they ដែលសំគាល់អ្នកដែលគេនិយាយអំពីគេនិយាយថាវាជា Personal Pronoun បុគ្គលទីបី។ ចំណែក It នេះទោះបីជាវាសំគាល់វត្ថុដែលគេនិយាយអំពីក៏ដោយក៏គេហៅឈ្មោះថា Personal Pronoun បុគ្គលទីបីដែរ។ [Personal Pronoun បុគ្គលទីបី បើនិយាយឲ្យម៉ត់ចត់ទៅ គេហៅឈ្មោះវាថា សព្វនាម សំរាប់ចង្អុលបង្ហាញ។]

strictly speaking..... = និយាយឲ្យម៉ត់ចត់ទៅ / និយាយដោយតឹងតែងទៅ

FORMS OF THE PERSONAL PRONOUNS

(ទម្រង់នៃ Personal Pronoun)

119. The following are the different forms of the Personal Pronouns:--

119. ខាងក្រោមនេះគឺជាទម្រង់ខុសៗគ្នានៃ Personal Pronoun:--

Nominative/Subject Pronoun	Accusative Pronoun	Possessive Adjectives	Possessive Pronoun	Person
I	me	my	mine	1 st (Singular)
You	you	your	yours	2 nd (Singular)
He	him	his	his	3 rd (Singular)
She	her	her	hers	3 rd (Singular)
It	it	its		3 rd (Singular)
We	us	our	ours	Plural
You	you	your	yours	Plural
They	they	their	theirs	Plural

Note1.—It will be seen that the Possessive Cases of most of the Personal Pronouns have two forms. Of these the forms *my, our, your, her, there* are called Possessive Adjective because they are used with nouns and do the work of Adjectives; as,

សំគាល់ទី១--ដូចគេបានឃើញស្រាប់ហើយថាទម្រង់ Possessive Cases របស់ Personal Pronoun ជាច្រើនគឺមានពីរទម្រង់ *my, our, your, her, their* គេហៅឈ្មោះថា Possessive Adjectives ពីព្រោះវាត្រូវបានគេប្រើជាមួយ Nouns ហើយធ្វើការងារជា Adjective ដូចជា

This is *my* book. (*my* ដើរតួនាទីជា Adjective បំពេញន័យឲ្យ Book)

Those are *your* books.

That is *her* book.

Possessive Adjectives are sometimes called Pronominal Adjectives, as they are formed from Pronouns.

Possessive Adjectives ជូនកាលគេហៅឈ្មោះវាថា Pronominal Adjectives ពីព្រោះវាត្រូវបានគេបង្កើតមកពី Pronouns។

Note2.—The words *his* is used both as an Adjective and as a Pronoun; as,

សំគាល់ទី២--ពាក្យ *his* ប្រើជា Adjective ផង ប្រើជា Pronoun ផង។ ដូចជា

This is *his* book. (Possessive Adjective)

(*his* ជា Possessive Adjective ឈរនៅពីមុខនាម book។)

This book is *his*. (Possessive Pronoun)

(*his* នេះជា Pronoun ជំនួស *his book*។)

In the following sentences the words in italics are Possessive Pronouns:--

នៅក្នុងឃ្លាខាងក្រោមនេះពាក្យដែលគេសរសេរជាអក្សរផ្អែកគឺជា Possessive Pronouns។

This book is mine. សៀវភៅនេះគឺជារបស់ខ្ញុំ។

Those books are yours.

That book is hers.

That idea of yours is excellent. គំនិតរបស់អ្នកគឺអស្ចារ្យណាស់។

120. The Pronoun of the Third Person has three Genders:--

120. Pronoun ដែលជាបុគ្គលទីបីមានភេទបី:

Masculine: he

ភេទប្រុស

Feminine: she

ភេទស្រី

Neuter: it

អវេទ

121. It—The Pronoun *it* is used—

121. It—Pronoun *it* ត្រូវបានប្រើ--

(1) For things without life; as,

(1) ប្រើសំរាប់ជំនួសវត្ថុដែលគ្មានជីវិត ដូចជា

Here is your book; take it away. (it ជំនួស book, book គឺជាវត្ថុគ្មានជីវិត)

ហា!នេះសៀវភៅរបស់អ្នក យកវាចេញទៅ។

(2) For animals, unless we clearly wish to speak of time as male and female; as,

(2) ប្រើសំរាប់ជំនួសសត្វ លុះណាតែយើងមានបំណងយ៉ាងជាក់លាក់ច្បាស់ចង់និយាយអំពីសត្វនោះថាជា

សត្វមានភេទឈ្មោលហើយនិងភេទញី ដូចជា

to speak of sb/sth = និយាយអំពី sb/sth

$\left. \begin{array}{l} \left. \begin{array}{l} \text{to speak of} \\ \text{sb} \\ \text{sth} \end{array} \right| \text{as} \left| \begin{array}{l} \text{sb} \\ \text{sth} \\ \text{noun} \end{array} \right. \\ \left. \begin{array}{l} \text{to speak of} \\ \text{sb} \\ \text{sth} \end{array} \right| \text{as} \left| \begin{array}{l} \text{adj} \\ \text{ing} \end{array} \right. \end{array} \right\} = \text{និយាយថា sb/sth (ដោយចាត់ទុក) ថាជា sb/sth}$

unless (Conj) = លុះណាតែ, បើមិន

..... to speak of them as male and female.
Plural Adj

(ដើម្បីសំគាល់កន្សោម Male and Female ថាជា Adj គេមើល(១) សំណង់ប្រយោគ (២)មើល them ថាជា Plural ដូច្នេះកន្សោម Male and Female អត់មាន Subject ជាគុណនាម។)

I called them liars. ខ្ញុំហៅពួកគេថាមេត/អ្នកភូតកុហក។
obj c

He loves his dog and cannot do without it.
(it ជំនួសឲ្យ dog)

គាត់ស្រឡាញ់ឆ្កែគាត់ណាស់ហើយអត់អាចមិនបានទេ។

Cannot do without sth = មិនអាចឯងតម្លៃបាន

The horse fell and broke its leg.

សេះហ្នឹងដួលហើយបាក់ជើង។

(3) For a young child, unless we clearly wish to refer to the sex; as,

(3) ប្រើសំរាប់កូនក្មេង លុះណាតែយើងមានបំណងចង់និយាយសំដៅទៅរកភេទ ដូចជា

When I saw the child it was crying. (it ជំនួស the child)

នៅពេលដែលខ្ញុំឃើញវាក្មេងហ្នឹងកំពុងយំ។

That baby has torn its clothes.

កូនងៃតបង្កើតវាហែកអាវខោរបស់វា។

(4) To refer to some statement going before; as,

(4) ប្រើដើម្បីនិយាយសំដៅទៅរកការនិយាយអះអាងណាមួយនៅខាងមុខវា ដូចជា

Some + singular noun = ណាមួយ

e.g. some + day = ថ្ងៃណាមួយ

Some + way = (តាម)វិធីណាមួយ

Some + plural noun = ខ្លះ

He is telling what is not true; as he knows it.

គាត់កំពុងនិយាយអ្វីដែលមិនមែនជាការពិត ដូចដែលគាត់ដឹងអញ្ចឹង។

(ដឹងថាវាមិនមែនជាការពិត)

(it ជំនួសឲ្យឃ្លានិយាយអះអាងខាងមុខ)

He deserved his punishment; as he knew it.

គាត់សមតែទទួលទណ្ឌកម្ម ដូចដែលគាត់បានដឹងថាអញ្ចឹង។

(បានដឹងថាគាត់សមអញ្ចឹង)

(it ជំនួសឲ្យឃ្លាខាងមុខ)

to deserve sth = សមទទួលអ្វីៗ

e.g. He deserve punishment.

គាត់សមតែទទួលការដាក់ទោស។

he deserve praise.

គាត់សមតែទទួលការលើកសរសើរ។

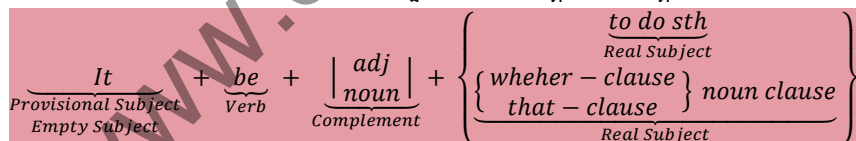
(5) As a provisional and temporary subject before the verb *to be* when the real subject follows; as,

(5) ប្រើជា Subject បណ្តោះអាសន្ននៅខាងមុខកិរិយាស័ព្ទ to be នៅពេលដែល Subject មែនទែននៅពី

ក្រោយ

Provisional (adj) = temporary = បណ្តោះអាសន្ន

e.g. The provisional government = រដ្ឋាភិបាលបណ្តោះអាសន្ន

It is difficult to answer. ពិបាកឆ្លើយសំណួរអ្នកណាស់។

(= To answer is difficult.)

It is easy to find fault. វាជារឿងងាយស្រួលក្នុងការចាប់កំហុស/ចាប់កំហុសវាជារឿងងាយស្រួល។

(To find fault is easy.)

to find fault = ចាប់កំហុស

It is doubtful whether he will come.

វាគួរឲ្យឆ្ងល់មិនដឹងថាតើគាត់មកឬអត់ទេ។

Whether he will come is doubtful.

ការដែលថាតើគាត់មកឬអត់នោះជារឿងគួរឲ្យឆ្ងល់/សង្ស័យ។

It is certain that you are wrong.

[That you are wrong is certain.]

វាច្បាស់ណាស់ថាអ្នកឯងខុសហើយ។ / ការដែលថាអ្នកគឺខុសគឺវាច្បាស់ណាស់។

The fact _N + that you are wrong _{Apposition} is certain.
 Noun Phrase (Subject)

(6) To give emphasis to the noun or pronoun following; as,

(6) ប្រើដើម្បីសង្កត់ន័យ/សង្កត់ធ្ងន់ទៅលើនាមបុសព្វនាមដែលនៅបន្តពីក្រោយ ដូចជា

It is + { ^{noun} subject pronoun } + that - clause
 គឺដែល.....

It was you who began the quarrel.

គឺអ្នកឯងហ្នឹងហើយដែលជាអ្នកចាប់ផ្តើមជំលោះ។

It was I who first protested.

គឺខ្ញុំហ្នឹងហើយដែលជាអ្នកតវ៉ាប្រឆាំងមុខគេ។

It was at Versailles that the treaty was made.

គឺនៅទីក្រុង Versailles ហ្នឹងហើយដែលគេធ្វើសន្ធិសញ្ញានេះឡើង។

It is a silly fish that is caught twice with the same bait.

គឺជាត្រីឆ្ងុតដែលស៊ីនុយដដែលពីរដង។

គឺត្រីហ្នឹងហើយដែលគេចាប់បានពីរដងដោយប្រើនុយដដែល។

It is an ill wind that blows nobody good. (Proverb)

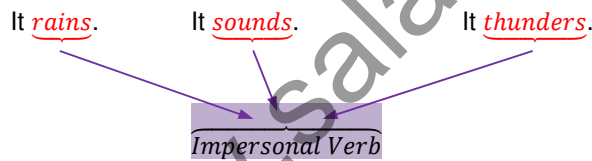
គឺជាខ្យល់អាក្រក់ដែលមិននាំអ្វីល្អដល់នរណាម្នាក់។

= No problem is so had that it does not bring some advantage to sb.

គ្មានបញ្ហាណាដែលវាអាក្រក់ពេករហូតដល់វាមិននាំមកនូវផលប្រយោជន៍ខ្លះដល់នរណាម្នាក់ទេ។

(7) As an indefinite nominative of an impersonal verb; as,

(7) ប្រើជា subject មិនច្បាស់លាស់របស់កិរិយាសព្វដែលមិនទាក់ទងនឹងបុគ្គលណា ដូចជា

The Pronoun *it* here seems to stand for no noun whatever, though this can be readily supplies from the verb. This, 'It rains' means 'The rain rains.'

សព្វនាម *it* នៅក្នុងចំណុចនេះហាក់ដូចជាអត់មានជំនួសនាមអ្វីទាំងអស់ ទោះបីជាការប្រើ *it* នេះអាចផ្តល់មកពី Verb យ៉ាងងាយស្រួលក៏ដោយ។ ដូច្នោះ «វាភ្លៀង» មានន័យថា «ភ្លៀងមួយភ្លៀង»។

Whatever = គេប្រើសង្កត់ន័យឲ្យពាក្យបដិសេធ = Whatsoever

..... no noun whatever/whatssoever

..... គ្មាននាមអ្វីទាំងអស់

I have no chance. ខ្ញុំអត់មានឱកាសទេ។

I have no chance whatsoever. ខ្ញុំអត់មានឱកាសសោះតែម្តង។ (ឱកាសស្អីក៏អត់ដែរ)

ខ្ញុំអត់មានឱកាសទាល់តែសោះ។

It so used is called an Impersonal Pronoun. So also the verb *rains* is here called an Impersonal Verb.

It ដែលគេប្រើដូច្នោះ គេហៅឈ្មោះវាថា Impersonal Pronoun។ ហើយ Verb rains នៅទីនេះក៏គេហៅឈ្មោះវាថា Impersonal Verb ដែរ។

(8) In speaking of the weather or the time; as,

(8) ប្រើពាក្យ *it* ក្នុងការនិយាយពីអាកាសធាតុ ឬក៏និយាយអំពីពេលវេលា ដូចជា

It is fine. ធាតុអាកាសល្អ(ណាស់ន!) *It* is bad/terrible. ធាតុអាកាសអាក្រក់។

It is winter. គឺរដូវរងារ។

It is ten o'clock. គឺម៉ោងដប់។ (កុំប្រែថា វាគឺម៉ោង១០។)

It is you that... គឺអ្នកឯងហ្នឹងហើយដែល...

It is I that... គឺខ្ញុំហ្នឹងហើយដែល...

It is here that... គឺកន្លែងហ្នឹងហើយដែល...
Adv of place

It is because of his health that...
Adv of cause

គឺដោយសារតែសុខភាពរបស់គាត់ហ្នឹងហើយដែល...

It is my habit to get up early.
Noun Subject

វាគឺជាទំលាប់របស់ខ្ញុំក្នុងការក្រោកពីដេកពីព្រលឹម។

My habit is to get up early.
S (n) Complement

ទំលាប់របស់ខ្ញុំគឺក្រោកពីដេកពីព្រលឹម។

To get up early is my habit.
S N

ក្រោកពីដេកពីព្រលឹមគឺជាទំលាប់របស់ខ្ញុំ។

***ក្នុងករណី "my habit" ជា noun យើងត្រូវទ្រង់ទៅជា Subject ឬ Object Complement បាន។

122. Since a Personal Pronoun is used instead of a Noun, it must be of the same *number, gender and personal* as the *Noun for which it stands*; as,

122. ដោយសារតែ Personal Pronoun ត្រូវបានគេប្រើជំនួសនាមនោះ អញ្ចឹងវាត្រូវតែមាន Number ដូចគ្នា ត្រូវតែមាន Gender ដូចគ្នា ត្រូវតែមាន Person ដូចគ្នាទៅនឹង Noun ដែលវានឹងជំនួស ដូចជា

Since (conj.) = ពីព្រោះ, ដោយសារ

be of + Noun = មាន

Sok come here. *He* eats.

ដោយសារតែ Pronoun 'He' ប្រើជំនួស Noun 'Sok' អញ្ចឹងវាត្រូវមាន Number ដូចគ្នា បើ Sok ជា Singular នោះ He ជា Singular ដែរ។ វាត្រូវមាន Gender ដូចគ្នា បើ Sok ជាភេទប្រុស He ជាប្រុស ដែរ។ វាត្រូវមាន Person ដូចគ្នា បើ Sok បុគ្គលទី៣ឯកវចនៈ នោះ He ត្រូវជាបុគ្គលទី៣ឯកវចនៈ។

Rama is a kind boy. *He* has lent him bicycle to Covind.

Rama គឺជាក្មេងប្រុសចិត្តល្អ។ វាបានឲ្យកង់វាទៅ Covind ខ្ចី។

He ជា Personal Pronoun ជំនួសឲ្យ Rama។

បើ Rama singular => He ជា Singular

បើ Rama ភេទប្រុស => He ក៏ជាភេទប្រុសដែរ

បើ Rama ជាបុគ្គលទី៣ឯកវចនៈ => He ក៏ជាបុគ្គលទី៣ឯកវចនៈដែរ។

Sita helps her mother in house hold work. *She* also does her lesson.
ADJ

Sita ជួយម្តាយរបស់គាត់ក្នុងការធ្វើកិច្ចការក្នុងគ្រួសារ។ នាងធ្វើមេរៀនផងដែរ។

to help sb in/with sth = ជួយ sb ធ្វើកិច្ចការអ្វីៗ

household work = កិច្ចការក្នុងគ្រួសារ

household economy = សេដ្ឋកិច្ចគ្រួសារ

household utensils, etc. = ប្រដាប់ប្រដាប្រើប្រាស់ក្នុងគ្រួសារ

to do one's lesson = ធ្វើមេរៀន / លំហាត់

Those beggars are idle. *They* refuse to work for their living.

អ្នកសុំទានទាំងអស់នោះខ្ជិល/អត់ធ្វើការអី។ ពួកគេមិនព្រមធ្វើការងារដើម្បីចិញ្ចឹមជីវិត។

The factory is idle = រោងចក្រមិនដំណើរការ

to work for one's living = ធ្វើការដើម្បីចិញ្ចឹមជីវិត

They ជំនួស those beggars ជា plural number, ជា Common gender, ជា third person plural

123. When a Pronoun* stands for a Collective Noun, it must be in the Singular Number (and Neuter Gender) if the Collective Noun is viewed as a whole; as,

123. នៅពេលដែល Pronoun ជំនួសសព្វនាម វា (សព្វនាមនោះ) ត្រូវតែជាឯកវចនៈ (ហើយអភេទ) ប្រសិនបើសព្វនាមនោះត្រូវបានគេពិនិត្យមើលថាជាអ្វីតែៗទាំងមូល ដូចជា

to view sth as $\begin{pmatrix} sth \\ adj \\ ing \end{pmatrix}$ = មើលអ្វីៗថាជាអ្វីៗ

to see sth as $\begin{pmatrix} sth \\ adj \\ ing \end{pmatrix}$ = យល់ឃើញអ្វីៗថាជាអ្វីៗ

*It will be noted that we use the word 'Pronoun' in §123-128 without observing the distinction pointed out in § 119 between the forms, *my, her, our, your, their* (which are called Possessive Adjectives) and the forms *mine, hers, ours, yours, theirs* (which are called Possessive Pronouns).

*ដូចបានកត់សំគាល់ឃើញហើយថា យើងប្រើពាក្យ Pronoun នៅក្នុងលេខ 123-128 ដោយមិនធ្វើការសង្កេតពីការខុសប្លែកគ្នាដែលគេបានគូសបញ្ជាក់នៅក្នុងលេខ 119 រវាងទំរង់ *my, her, our, their* (ដែលគេហៅថា Possessive Adjective) និងទំរង់ *mine, hers, ours, yours, theirs* (ដែលគេហៅឈ្មោះថា Possessive Pronouns)។

The army had to suffer terrible privations in *its* march.

កងទ័ពហ្នឹងត្រូវតែទទួលរងនូវការខ្វះខាតជាខ្លាំងនៅក្នុងការដើរដង្ហែរបស់ខ្លួន។

Privation (n) = ការខ្វះខាត

to suffer privation = ជួប/មានការខ្វះខាត

to suffer for = ទទួលរង

terrible = យ៉ាងខ្លាំង

march = ការដើរដង្ហែរ

(ដើរដង្ហែរជាក្បួនទុកដូចជាធ្វើកិច្ចការតែម្នាក់ដែរ ដូចនេះមានន័យថាមនុស្សមួយក្រុម/ទាហានហ្នឹង

គឺធ្វើកិច្ចការដែលគេចាត់ទុកថាដូចជាកិច្ចការតែមួយ => Army ជា Noun singular ប្រើ Pronoun *its* ជំនួស។

The fleet will reach *its* destination in a week.

កងនាវាចរនឹងទៅដល់គោលដៅរបស់វាក្នុងរយៈពេលមួយសប្តាហ៍ទៀត។

its ជំនួស the fleet ពីព្រោះគេចាត់ទុកវាធ្វើកិច្ចការតែមួយ

fleet = កងនាវាចរ

destination = គោលដៅធ្វើដំណើរ

in a week = មួយសប្តាហ៍ទៀត

The crew mutinied and murdered *its* officers.

ពួកនាវិកបានបះបោរ ហើយសំលាប់នាយទាហានរបស់ខ្លួន។

(គេចាត់ Crew ហ្នឹងដូចជាមនុស្សតែម្នាក់)

Crew = នាវិក, យាននិក (collective noun = បានន័យថានាវិកៗក្រុម)

to mutiny = បះបោរ

to murder = ធ្វើឃាត, សំលាប់

After a few minutes the jury gave *its* verdict.

បន្ទាប់ពីរយៈពេលពីរថ្ងៃនាទីមកក្រុមប្រឹក្សាតុលាការក៏ចេញសាលក្រមប្រកាសសាលក្រម។

jury = ក្រុមប្រឹក្សាតុលាការ/អង្គចៅក្រម

verdict = សាលក្រម

to give a verdict = ចេញសាលក្រម

If the Collective Noun conveys the idea of separate individuals comprising the whole, the Pronoun standing for it must be of the Plural Number; as,

ប្រសិនបើ សមូហនាមហ្នឹង វាបង្ហាញពីគំនិតមួយអំពីបុគ្គលនីមួយៗដោយឡែកៗពីគ្នាដែលជាសមាសភាពនៃ ក្រុមទាំងមូល សព្វនាមដែលជំនួសឲ្យសមូហនាមនេះ ត្រូវមានចំនួនពហុវចនៈ ដូចជា

to convey (vt) = ពាំនាំ

to express idea

e.g. Please convey my regard to your parents.

សូមពាំនាំការសួរសុខទុក្ខរបស់ខ្ញុំជូនចំពោះឪពុកម្តាយរបស់អ្នកផង។

to comprise = to consist of = មាន(សមាសភាព)

The jury were divided in *their* opinions.

ក្រុមប្រឹក្សាតុលាការមិនចុះសម្រុងគ្នាខាងផ្នែកមតិ។

ក្រុមប្រឹក្សាតុលាការមានមតិមិនចុះសម្រុងគ្នា។

to be divided over sth = ខ្វែងគំនិតឬមិនចុះសម្រុងគ្នាអំពី

to be divided in opinions = មានមតិចុះសម្រុងគ្នា

The committee decided the matter without leaving *their* seats.

គណៈកម្មាធិការនេះធ្វើការសំរេចចិត្តស្តីអំពីបញ្ហានេះដោយមិនចាកចេញពីកន្លែងអង្គុយរបស់ខ្លួន។

124. When two or more Singular Nouns are joined by *and*, the Pronoun used for them must be Plural; as,

124. នៅពេលដែលនាមឯកវចនៈពីរឬច្រើនជាប់គ្នាដោយ Conjunction 'and' សព្វនាមដែលប្រើជំនួសនាមនោះ ត្រូវតែជាពហុវចនៈ ដូចជា

Rama and Hari work hard. *They* are praised by their teacher.

Rama និង Hari ខំរៀន។ ពួកគេត្រូវបានលើកសរសើរដោយគ្រូរបស់ពួកគេ។

Both Sith and Savitri are tired; they have gone home.

ទាំង Sita ទាំង Savitri គឺស្លន់តែហត់នឿយ។ ពួកគេទៅផ្ទះហើយ។

{ Noun (Singular) + and + Noun (Singular) } Verb (Plural)
{ Both + Noun (Singular) + and + Noun (Singular) }

e.g. Rama and Hari + work hard.
Singu;ar Singu;ar Singu;ar

Both Sita and Savitri + are tired.
Singular Singular Plural

កាលណា Verb Plural យើងប្រើ Pronoun ជំនួសក៏ជា Plural ដែរ។

But when two Singular Nouns joined by *and* refer to the same person or thing, the Pronoun used must of course be Singular; as,

ប៉ុន្តែនៅពេលដែលនាម Singular ពីរភ្ជាប់ដោយ and និយាយសំដៅទៅរកមនុស្សតែម្នាក់ឬវត្ថុតែមួយ នោះ Pronoun ដែលគេប្រើតាមការពិតត្រូវតែជា Singular ដូចជា

The Secretary and Treasurer is negligent of *his* duty.

លោករដ្ឋមន្ត្រីនិងរតនាគារិកគឺធ្វេសប្រហែសចំពោះភារកិច្ចរបស់គាត់។

The Deputy Prime Minister and Interior Minister + Singular Verb

លោកឧបនាយករដ្ឋមន្ត្រីនិងលោករដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងមហាផ្ទៃ + Singular Verb

The Deputy PM & the Interior Minister + Plural Verb

លោកឧបនាយករដ្ឋមន្ត្រីនិងលោករដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងមហាផ្ទៃ + Plural Verb

Negligent of one's duty = ធ្វេសប្រហែសចំពោះភារកិច្ចរបស់ខ្លួន

I have a black and a white dog.

ខ្ញុំមានឆ្កែពណ៌សខ្មៅមួយ។

I have the black and the white dog(s).

ខ្ញុំមានឆ្កែពណ៌សមួយពណ៌ខ្មៅមួយ។

I have a black and white dog. ឆ្កែ១ពណ៌សខ្មៅ

125. When two Singular Nouns joined by *and* are preceded by *each* or *every*, the Pronoun must be Singular; as,

125. នៅពេលដែលនាម Singular ពីរភ្ជាប់ដោយ *and* តែនាំមុខដោយ *each* ឬក៏ *every* នោះត្រូវតែ Singular ដូចជា

{*Every* / *Each*} + Singular Noun *and* every + Singular Noun + Singular Verb

e.g. *Every soldier was* in his place.

Every sailor was in his place.

Every soldier *and* every sailor *was* in his place.

ទាហានគ្រប់ៗរូបនិងនាវិកគ្រប់ៗរូបគឺនៅតាមទីកន្លែងរបស់ខ្លួន។

126. When two or more Singular Nouns are joined by *or* or *either...or, neither...nor*, the Pronoun is generally Singular; as,

126. នៅពេលនាមឯកវចនៈពីរឬច្រើនភ្ជាប់ដោយ *or* ឬភ្ជាប់ដោយ *either...or* ឬភ្ជាប់ដោយ *neither...nor* Pronoun នោះជាទូទៅ Singular ដូចជា

Singular Noun + *or* + Singular Noun + Singular Verb

Either Noun + *or* + Singular Noun + Singular Verb

Either Noun + *or* + Plural Noun + Plural Verb

CORRELATIVE CONJUNCTION

... not only ... but also...

... both ... and ...

... either ... or ...

... neither ... nor ...

Rama or Hari must lend his hand.

Singular Number

Either Sita or Amina forgot to take her parasol.

Singular Number

Sita ឬក៏ Amina បានភ្លេចយកដំត្រែរបស់គាត់។

បើមិន Sita គឺ Amina ជាអ្នកភ្លេចយកចំត្រ។

Neither Abdul nor Karim has done his lesson.

ទាំង Abdul ទាំង Karim សុទ្ធតែមិនបានធ្វើមេរៀន។

127. When a Plural Noun and a Singular Noun are joined by *or* or *nor*, the Pronoun must be in the Plural; as,

127. នៅពេលនាមពហុវចនៈមួយហើយនិងនាមឯកវចនៈមួយត្រូវគេភ្ជាប់ដោយ *or* ឬភ្ជាប់ដោយ *nor* សព្វនាមនោះត្រូវតែជាពហុវចនៈ ដូចជា

Either the manager or his assisstans failed in their duty.
Plural Plural verb Plural

128. When a pronoun refers to more than one noun or pronoun of different persons, it must be of the first person plural in preference to the second, and of the second person plural in preference to the third; as,

128. នៅពេលនាមមួយនិយាយសំដៅទៅរកនាមបុគ្គលពួកនាមច្រើនជាងមួយនៃបុគ្គលផ្សេងៗពីគ្នា សព្វនាមនោះត្រូវប្រើជាបុគ្គលទីមួយពហុវចនៈជាជាងបុគ្គលទីពីរពហុវចនៈ ហើយជាបុគ្គលទីពីរពហុវចនៈជាជាងបុគ្គលទី៣ពហុវចនៈ ដូចជា

In preference to = ជាជាង

You and I have done *our* duty.
2nd 1st

You and Hary have idled away your time.
2nd 3rd 2nd

To idle away time = ខ្លះខ្លាយពេលវេលា

129. Good manners requires that we should say—

129. សុដីវធម៌ល្អត្រូវថាយើងគួរនិយាយដូច្នោះ

To have (good) manners = មានសុដីវធម៌

'You and I' not 'I and You'.

'You and he' not 'He and You'.

'Hari and I' not 'I and Hari'.

'He and I' not 'I and Hari'.

You and I must work together.

You and he must mend your ways.

លោកនិងគាត់ត្រូវតែកែខ្លួនរបស់អ្នក(ទាំងពីរ)។

To mend / mended / mended = ជួសជុល

e.g. to mend a watch = ជួសជុលនាឡិកា

to mend one's ways = កែខ្លួន

to mend fences = ជួសជុលទំនាក់ទំនង

to mend on together = ចុះសម្រុងគ្នា

Hari and I are old school friends.

He and I can never pull on together.

គាត់និងខ្ញុំ មិនមែនដែលចុះសម្រុងគ្នានោះទេ។

130. Each of personal pronouns, *I, he, she, we, they* has a different form for the accusative case, normally, *me, him, her, us, them*. It is a common mistake to use *I* for *me*, when the pronoun is connected by a conjunction (and, or) with some other word in the accusative case.

130. Personal Pronoun នីមួយៗគឺ *I, he, she, we, they* មានទំរង់សំរាប់ Accusative Case ផ្សេងៗពីគ្នាដែលមានឈ្មោះ *me, him, her, us, them* ។ មានកំហុសដ៏សាមញ្ញមួយដែលប្រើ *I* សំរាប់ *me* នៅពេលដែល Pronoun ត្រូវគេភ្ជាប់ដោយ Conjunction (and, or) ជាមួយពាក្យដទៃមួយចំនួននៅក្នុង Accusative Case ។

Study the following correct sentences:--

ចូរសិក្សាឃ្លាត្រឹមត្រូវដូចតទៅនេះ

The presents are for you and *me*. (Not, *I*)

អំណោយនេះគឺសំរាប់លោកនិងខ្ញុំ។ (កុំប្រើ *I*)

My uncle asked my brother and *me* to dinner.

អ៊ីរបស់ខ្ញុំបានហៅបងប្រុសខ្ញុំនិងខ្ញុំញ៉ាំអាហារពេលល្ងាច។

131. Note that *but* is a preposition in the following sentence:

131. ចូរសំគាល់ថាពាក្យ *but* គឺជា Preposition មួយនៅក្នុងឃ្លាខាងក្រោមនេះ៖

Nobody will help you *but me*. (Not: I)

គ្មាននរណាម្នាក់ជួយអ្នកឯងក្រៅតែពីខ្ញុំនោះទេ។

I want nothing *but* money.

ខ្ញុំមិនមានចង់បានអ្វីទេក្រៅតែពីលុយ។

[Preposition] + $\left\{ \begin{array}{l} \text{Noun} \\ \text{Pronoun (object project)} \\ \text{gerund (-ing)} \\ \text{Object} \end{array} \right\}$

But (Prep) = ក្រៅតែពី = except

But + to infinitive

To have no choice *but + to do sth*

គ្មានជម្រើសអ្វីផ្សេង *ក្រៅតែពី* ធ្វើអ្វីៗ

Take care to use the accusative form after *but* in such cases.

ចូរប្រយ័ត្នត្រូវប្រើទំរង់ជា Object ក្រោយពាក្យ *but* នៅក្នុងករណីនេះ។

Take care to do sth = ចូរប្រយ័ត្ន(ត្រូវ)ធ្វើអ្វីៗ

Take care not to do sth = ចូរប្រយ័ត្នកុំធ្វើអ្វីៗ

***ចង់និយាយថាឃ្លា Nobody will help you *but me*. ពាក្យ *me* នេះត្រូវប្រើជា Object ពីព្រោះវាជា Object របស់ Verb ។ You ក៏ជា Object, me ក៏ជា Object ។

